

AVSNITT 1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn Havoline X-94

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning Karuselltvätt.

Användningar som det avråds ifrån Inga avrådningar så länge produkten används till sitt syfte.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör Havoline Kemi AB

Gatuadress Enhagslingen 6
18740 Täby
Sverige

Telefon 08-758 40 00

E-Post info@havoline.se

Hemsida http://havoline.se/

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefonnummer Ring 112 vid inträffade förgiftningstillbud och begär Giftinformation - dygnet runt.

Tillgänglig utanför kontorstid Ja

AVSNITT 2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering i enlighet med 67/548/EEC och 1999/45/EC

Faroklass Xi - Irriterande

Riskfraser R36/38 - Irriterar ögonen och huden.

Klassificering i enlighet med förordning (EG) nr 1272/2008, bilaga VI

Klassificering Frätande på huden, kategori 1B
Specifik organototoxicitet – enstaka exponering, kategori 3 - luftvägsirritation

Faroangivelser H314, H335

Beskrivning Produkten har klassats efter Kemikalieinspektionens författningssamling, KIFS 2005:7 och förordningen (EG) nr 1272/2008.

För mer information angående de fysikaliska-kemiska effekterna och hälso- och miljöeffekterna, se avsnitt 9-12 i säkerhetsdatabladet.

2.2 Märkningsuppgifter

GHS-märkning av ämnet (i enlighet med förordning (EG) nr 1272/2008, bilaga VI)

Faropiktogram

Signalord Fara

Faroangivelser H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Skyddsangivelser

P280 Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P301 + P330 + P331 VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
P303 + P361 + P353 VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
P305 + P351 + P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller /läkare/

2.3 Andra faror

Produkten klassas inte som PBT eller vPvB.

AVSNITT 3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

Kemiskt namn	CAS-nr. EG Nr. REACH Nr.	Koncentration	Klassificering	R-fras H-fras
Natriumkarbonat	497-19-8 207-838-8 01-2119485498-19	>30%	Xi Eye Irrit. 2	R36 H319
Trinatriumfosfat	10101-89-0 - 01-2119489800-32	5 - 15%	Xi Skin Irrit. 2, STOT SE 3, Eye Irrit. 2	R36/37/38 H315, H319, H335
Fettalkoholalkoxilat, polymer	- - 02-2119552554-37-	<5%	Xi Skin Irrit. 2, Eye Irrit. 2	R36/38 H315, H319
Natriummetasilikat, pentahydrat	10213-79-3 229-912-9 01-2119449811-37-0003	<5%	C Skin Corr. 1B, Met. Corr. 1, STOT SE 3	R34, R37 H290, H314, H335

Övrig information ämne Förklaring till Faroangivelserna och R-fraserna finns angivna i avsnitt 16.

AVSNITT 4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Personer som ger första hjälpen behöver ej använda speciell skyddsutrustning.

Inandning	Frisk luft. Skölj näsa och mun med vatten. Vid kvarstående besvär kontakta läkare.
Hudkontakt	Skölj genast med mycket vatten. Tag genast av nedstänkta kläder. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Kontakt med ögonen	Spola genast med mycket, tempererat vatten i minst 15 minuter. Kontakta omedelbart läkare. Om möjligt, fortsätt spolningen med vatten under transport till läkare.
Förtäring	Ge genast ett par glas mjölk eller vatten om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla ej kräkning! Till sjukhus för kontroll.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Inandning av damm kan orsaka sveda i näsa och svalg, nysningar, hosta och andningsbesvär.
Hudkontakt	Kan ge frätskador med blåsor och sår. Även viss risk för detta med utspädda lösningar.
Kontakt med ögonen	Orsakar omedelbart intensiv sveda. Frätskador uppstår snabbt, med stor risk för bestående synskada som följd.
Förtäring	Förtäring ger allvarlig frätskada med brännande smärta, kräkningar, magsmärtor och eventuellt svår allmänpåverkan (chock) och njurskada. Risk för bestående besvär från ärrläkning av frätskada i matstrupen eller magen.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Medicinsk behandling behövs omedelbart efter förtäring, ögon- och hudkontakt.

AVSNITT 5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

**Lämpliga
brandsläckningsmedel**

Skum eller pulver.

Olämpliga släckmedel

Risk för frätande stänk om vatten används.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är ej brandfarlig. Vid brand eller hög temperatur kan det bildas kolmonoxid (CO) och koldioxid (CO₂).

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

**Speciell skyddsutrustning för
brandpersonal**

Vid brand, använd en tryckluftsapparat oberoende av omgivningen, som andningsskydd. Använd lämpligt kroppsskydd.

Övrigt

Åtgärder vid brand:

Flytta behållaren från brandhärden.

Övrig information vid brand

Produkten är ej brandfarlig.

AVSNITT 6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Information angående lämplig skyddsutrustning finns i avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att betydande mängder av produkten kommer ut i vattendrag, grundvatten eller i avloppet. Använd mekanisk hanteringsutrustning. Om produkten förorenar floder och sjöar eller avlopp informera berörda myndigheter.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

INNESLUTNING: Använd mekanisk hanteringsutrustning.

SANERING: Spill samlas upp och avlägsnas från platsen och placeras i lämpliga, märkta, avfallskärl. Produkten skall tas om hand som farligt avfall. Se upp för hala ytor.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Hänvisning till avsnitt 8 för skyddsutrustning och till avsnitt 13 för avfallshanteringen.

AVSNITT 7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

**Förebyggande åtgärder för
hantering**

Produkten skall lagras i tillslutna originalbehållare. Förvaras oåtkomligt för barn. Nöddusch och ögondusch skall finnas på arbetsplatsen.

Hygien

Undvik spill, hud- och ögonkontakt. Använd alltid skyddsutrustning. Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Produkten är ej brandfarlig. Vid brand eller hög temperatur kan det bildas kolmonoxid (CO) och koldioxid (CO₂). Produkten skall lagras i tillslutna originalbehållare.

7.3 Specifik slutanvändning

Karuselltvätt.

AVSNITT 8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Exponeringsgränsvärden	DNEL:
	Natriummetasilikat, pentahydrat: Arbetstagare Långtidsexponering - systemiska effekter, inhalation: 6,22 mg/m ³ , dermalt: 1,49 mg/kg bw/d Konsumenter Långtidsexponering - systemiska effekter, oralt: 0,74 mg/kg bw/d, inhalation: 1,55 mg/m ³ , dermalt: 0,74 mg/kg bw/d
	Natriumkarbonat: Arbetstagare Långtidsexponering - lokala effekter, inhalation: 10 mg/m ³
	PNEC:
	Natriummetasilikat, pentahydrat: Sötvatten: 7,5 mg/l Saltvatten: 1 mg/l Sporadisk frisläppning: 7,5 mg/l Reningsverk: 1000 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen

Tekniska åtgärder	Använd god allmänventilation. Skyddsutrustning skall finnas tillgänglig.
Ögon / ansiktsskydd	Använd tättslutande skyddsglasögon/ansiktsskydd.
Skyddshandskar	Använd skyddshandskar av materialen: nitrilgummi, butylgummi, PVC (tjocklek: 0,5mm, genombrottsid: 480 min)
Andra hudskydd	Skyddskläder.
Andningsskydd	Andningsskydd med dammfilter (P2).
Termiska risker	Produkten är ej brandfarlig. Vid brand bildas kolmonoxid (CO) och koldioxid (CO ₂). Använd andningsskydd med partikelfilter P2.
Begränsning av miljöexponeringen	För att begränsa miljöexponeringen av produkten skall produkten lämnas för omhändertagande eller destruktion enligt lokala bestämmelser.

AVSNITT 9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Avdunstningshastighet	Ej tillämplig
Brandfarlighet (fast form, gas)	Produkten är ej brandfarlig.
Explosiva egenskaper	Produkten är ej explosiv.
Flampunkt	Ej tillämplig
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämplig
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej tillämplig

Lukt	Oparfumerad
Lukttröskel	Ej tillämplig
Löslighet	Relativt löslig.
Oxiderande egenskaper	Produkten har inga oxiderande egenskaper.
pH-värde	Ca. 11,5 (1% lösning)
Relativ densitet	Ca. 970 kg/m ³
Självantändningstemperaturen	Produkten är inte självantändningsbar.
Smältpunkt / fryspunkt	Ej tillämplig
Sönderfallstemperatur	Ej tillämplig
Utseende, form	Pulver, vitt
Utseende, färg	Ej tillämplig
Viskositet	Ej tillämplig
Ångdensitet	Ej tillämplig
Ångtryck	Ej tillämplig
Övre / undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämplig
Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:	Produkten är ej brandfarlig.

9.2 Annan information

Ingen annan information att tillägga.

AVSNITT 10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Stabil under normala förhållanden och temperaturer.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil under normala förhållanden och temperaturer.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända reaktioner för produkten i sig.

10.4 Förhållanden som skall undvikas

Undvik extrem värme under längre perioder samt fukt.

10.5 Oförenliga material

Natriumkarbonat: Reagerar häftigt med svavelsyra (koldioxid frigörs), fosforpentoxid, fluor, litium, 2,4,6-trinitrotoulen, trikloretylen och aluminium.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid brand eller hög temperatur kan det bildas kolmonoxid (CO) och koldioxid (CO₂).

AVSNITT 11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Det finns inga toxikologiska data på produkten som sådan.

Akut toxicitet	Ej tillämplig
-----------------------	---------------

Irritation	Produkten är klassad som frätande och kan medföra irritation av näsa och svalg vid inandning.
Frätande effekt	Produkten är klassad som frätande, vilket bidrar till frätskador vid hud- och ögonkontakt samt vid förtäring.
Sensibilisering	Produkten innehåller inga sensibiliserande ämnen.
Mutagenitet	Produkten innehåller inga mutagena ämnen.
Cancerogenitet	Produkten innehåller inga cancerogena ämnen.
Toxicitet vid upprepad dosering	Avsaknad av data.
Reproduktionstoxicitet	Produkten innehåller inga reproduktionstoxiska ämnen.
LD50 Oral	LD50(Natriummetasilikat, pentahydrat): 1152-1349 mg/kg (råtta) LD50(Natriumtripolyfosfat): >2000 mg/kg (råtta)(OECD TG 401) LD0(Natriumkarbonat): 4000 mg/kg (råtta) LD50(Natriumkarbonat): 4090 mg/kg (råtta) LD50(Fettalkoholalkoxilat, polymer): >2000 mg/kg (råtta) LD50(Trinatriumfosfat): 7400 mg/kg (Toxisk dos 1)(råtta)
LD50 Dermal	LD50(Natriummetasilikat, pentahydrat): >5000 mg/kg (råtta) LD50(Natriumtripolyfosfat): >4640 mg/kg (kanin)
LC50 Inandning	LC50(Natriummetasilikat, pentahydrat): >2,06 g/m ³ (råtta) LC50(2h)(Natriumkarbonat): 2,3 mg/l (råtta)
Toxicitet vid inandning	Inandning av damm kan orsaka sveda i näsa och svalg, nysningar, hosta och andningsbesvär.
Toxicitet vid hudkontakt	Kan ge frätskador med blåsor och sår. Även viss risk för detta med utspädda lösningar.
Toxicitet vid ögonkontakt	Orsakar omedelbart intensiv sveda. Frätskador uppstår snabbt, med stor risk för bestående synskada som följd.
Toxicitet vid förtäring	Förtäring ger allvarlig frätskada med brännande smärta, kräkningar, magsmärtor och eventuellt svår allmänpåverkan (chock) och njurskada. Risk för bestående besvär från ärrläkning av frätskada i matstrupen eller magen.

AVSNITT 12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Det finns inga ekotoxikologiska data på produkten som sådan.

Akut toxicitet för fisk	LC50(96h)(Natriummetasilikat, pentahydrat): 210 mg/l (Brachydanio rerio) LC50(96h)(Natriumkarbonat): 33-740 mg/l LC50(48h)(Fettalkoholalkoxilat, polymer): 1-10 mg/l (Leuciscus idus)
Akut toxicitet för alger	LC50(4d)(Natriumtripolyfosfat): 160 mg/l (Desmodesmus subspicatus) IC50(96h)(Natriumkarbonat): >2420 mg/l
Akut toxicitet för kräftdjur	EC50(48h)(Natriummetasilikat, pentahydrat): 1700 mg/l (Daphnia magna) EC50(48h)(Natriumtripolyfosfat): >100 mg/l (Daphnia magna) EC50(48h)(Natriumkarbonat): 265 mg/l (Daphnia magna) EC50(48h)(Trinatriumfosfat): 1650 mg/l (Daphnia magna)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Natriumtripolyfosfat:

Kriterier för biologisk nedbrytbarhet är ej tillämplbara på oorganiska föreningar.

Trinatriumfosfat:

Består uteslutande av oorganiska föreningar som inte är bionedbrytbara.

Fettalkoholalkoxilat, polymer:

Lätt biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Natriumkarbonat:
Ej bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord

Rörlighet	Natriumtripolyfosfat: Löslig i vatten.
	Natriumkarbonat: Löslig i vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten och dess ämnen bedöms inte vara PBT och/eller vPvB.

Andra skadliga effekter

Enligt säkerhetsdatablad från råvaruleverantörer innehåller produkten inga kemikalier med farobeteckningen miljöfarlig. Produkten är alkalisk och kan höja pH-värdet lokalt vid utsläpp till vatten. pH 9 är toxiskt för fisk. pH >8,5 har en skadlig effekt på alger. Tillgängliga miljödata på råvarorna tyder på att endast större lokala utsläpp kan utgöra en risk för förgiftning av vattenlevande organismer. Produkten innehåller fosfat och kan härigenom bidra till övergödning av vattendrag, om avloppsvattnet inte går ut via kommunala reningsverk.

AVSNITT 13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering	Lämna för omhändertagande eller destruktion enligt lokala bestämmelser.
-------------------------	---

Emballage	Rådfråga lokala myndigheter vid omhändertagande av avfall. Förhindra utsläpp i avloppssystemet. Produkten skall tas om hand som farligt avfall. Emballaget skall tömmas noggrant. Förpackningen hanteras som produkten.
------------------	---

Övrigt

Avfallskod (EWC)	07 06 99
-------------------------	----------

AVSNITT 14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer

UN 3253

14.2 Officiell transportbenämning

Benämning	DINATRIUMMETASILIKAT
------------------	----------------------

IMDG transportbenämning	DISODIUM METASILICATE
--------------------------------	-----------------------

14.3 Faroklass för transport

ADR / RID Klass	Klass: 8
------------------------	----------

14.4 Förpackningsgrupp

III

14.5 Miljöfaror

Produkten klassas inte som miljöfarlig.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Produkten är klassad som frätande och skall hanteras som sådan. Följ skyddsangivelser och medföljande transportkort vid hantering

av produkten.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Last är inte avsedd för bulktransport.

AVSNITT 15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter / lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-föreskrifter	<p>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EEG. Upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, med ändringar. Ansvar för att hantera risker med ämnen bör åligga de fysiska eller juridiska personer som tillverkar, importerar eller använder dessa ämnen, eller som släpper ut dem på marknaden. Information om tillämpningen av denna förordning skall genomgå av alla ovan nämnda. Kunden skall följa de anvisningar som följs med säkerhetsdatabladet, som tillverkaren och användaren av dessa ämnen tagit fram för att bedöma riskerna.</p> <p>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel. Kunden skall endast använda tvätt- och rengöringsmedel som innehåller biologiskt nedbrytbara tensider.</p>
Nationella föreskrifter	<p>Kemikalieinspektionens föreskrifter KIFS 2005:7 om klassificering och märkning av kemiska produkter samt förordningen (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av kemiska ämnen och blandningar (CLP). Kunden skall följa säkerhetsdatabladets klassificering och märkning vid hantering av produkten.</p>

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har gjorts för produkten.

AVSNITT 16. ANNAN INFORMATION

Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor	<p>Informationen i detta säkerhetsdatablad har tagits från de specifika råvarornas säkerhetsdatablad.</p>
Utvärderingsmetoder för klassificering	<p>Produkten har klassats efter Kemikalieinspektionens författningssamling, KIFS 2005:7 och förordningen (EG) nr 1272/2008.</p>
Betydelse av fraser	<p>C - Frätande Xi - Irriterande Hud Frätande 1B - Frätande på huden, kategori 1B Hudirriterande 2 - Hudirritation, kategori 2 Metall korrosiv 1 - Korrosivt för metaller, kategori 1 Organskada SE 3 - Specifik organtoxicitet – enstaka exponering, kategori 3 - luftvägsirritation Ögonirriterande 2 - Ögonirritation, kategori 2 R34 - Frätande. R36 - Irriterar ögonen. R36/37/38 - Irriterar ögonen, andningsorganen och huden. R36/38 - Irriterar ögonen och huden. R37 - Irriterar andningsorganen. H290 - Kan vara korrosivt för metaller. H314 - Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. H315 - Irriterar huden. H319 - Orsakar allvarlig ögonirritation. H335 - Kan orsaka irritation i luftvägarna.</p>